2008

MEASTACHÁIN

FÁLTAS agus CAITEACHAIS

DON

BHLIAIN DAR CRÍOCH
31 NOLLAIG 2008

Arna n-ullmhú ag an Rialtas agus arna gcur faoi bhráid Dháil Éireann
faoi réir fhorálacha Airteagal 28 den Bhunreacht.

NÓTAÍ MÍNITHE

1. An bunús leis na figiúirí

Na figiúirí a thaispeáintear le haghaidh fáltas agus caiteachais in 2007, is aschuir réamh-mheasta iad agus léiríonn siad an t-eolas reatha. Tá siad faoi réir athbhreithnithe nuair a bheidh figiúirí dheireadh na bliana ar fáil. Beidh na sonraí lániniúchta le haghaidh 2007 ar fáil sna *Cuntais Airgeadais 2007* agus sna *Cuntais Leithghabhála 2007* atá le foilsiú faoi 30 Meán Fómhair 2008 ar a dhéanaí.

Ós doiciméad réamh-Bhuiséid é seo, ni léirítear sna figiúirí an 'Soláthar Neamh-leithdháilte Táscach' do 2008 a thaispeáintear i dTábla 6 de Chuid I den Dealramh Réamh-Bhuiséid.

2. Ioncam

Tá an t-aschur tuartha do 2007 bunaithe ar shonraí go dtí 29 Samhain, agus cuireann sé i gcás go mbeidh gannchion de €1,750 milliún i gcomparáid leis an tuar i leith Bhuiséad 2007. Tá an meastachán ioncaim do 2008 i gcomhréir leis an tuar leasaithe do 2007, agus tá sé bunaithe ar an dlí cánach atá i bhfeidhm faoi láthair.

3. Caiteachas

Is figiúirí sealadacha iad na figiúirí tuartha aschuir do 2007 faoi mar a chuir Ranna agus Oifigí iad in iúl. Beidh figiúirí eisiúintí dheireadh na bliana ar fáil go luath mí Eanáir 2008.

Is ionann na figiúirí caiteachais vótáilte sa doiciméad seo agus na cinn a foilsíodh sna *Meastacháin Réamh-Bhuiséid le haghaidh Seirbhísí Poiblí 2008* i gCuid II den *Dealramh Réamh-Bhuiséid*, a foilsíodh 18 Deireadh Fómhair 2007. Déanann na Meastacháin Réamh-Bhuiséid seo soláthar le haghaidh an chostais mheasta in 2008 chun an leibhéal reatha de sheirbhísí poiblí a choimeád ar siúl. Lena chois sin, cuireadh san áireamh soláthar caipitil neamh-leithdháilte – an méid céanna agus a chuimsítear i dTábla 6 den *Dealramh Réamh-Bhuiséid* – chun freastal ar an méadú atá beartaithe sna clúdaigh chaipitil ilbhliantúla faoin bPlean Forbartha Náisiúnta (féach Nóta 6 ar lch. 9).

4. Leithghabhálacha-i-gCabhair

Taispeáintear caiteachachas vótáilte agus é glan ar Leithghabhálacha-i-gCabhair. Is fáltais iad seo ar féidir le Roinn nó Oifig, le toiliú na Dála, iad a choinneáil chun caiteachas a fhritháireamh in ionad iad a íoc isteach i gCuntas Státchiste an Lárchiste. Cuimsítear sonraí ollchaiteachais vótáilte ag Ranna sa *Dealramh Réamh-Bhuiséid*.

5. ÁSPC

Íoctar ranníocaíochtaí ÁSPC isteach sa Chiste Árachais Shóisialaigh (CÁS) agus ní cuid iad den ioncam a íoctar isteach sa Lárchiste.

Ó 1997, níor ghá ranníocaíocht Státchiste chun gannchion ar an CÁS a ghlanadh.

6. Réamh-mhaoiniú dliteanas pinsean saa todhchaí

San Acht um an gCúlchiste Náisiúnta Pinsean 2000 tá soláthar le haghaidh réamh-mhaoiniú cuid den chostas pinsean leasa shóisialaigh agus seirbhíse poiblí sa todhchaí agus le 1% den Olltairgeacht Náisiúnta (OTN) measta a chur ar leataobh sa bhliain chun na críche seo. Leagtar amach an méid abhartha do 2008 i Nóta 7 ar leathanach 9.

7. Leithdháiltí Caipitil a thabhairt ar aghaidh

Faoi réir Mhír 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir le Ranna agus le hOifigí caipiteal neamhchaite go dtí oiread agus 10% dá leithdháiltí caipitil vótáilte a thabhairt ar aghaidh go dtí an bhliain dár gcionn. In aschur tuartha 2007 tá méid, a shaineofar Lá an Bhuiséid, a eiseofar ón Státchiste agus a chuirfear chun creidiúint Chuntas an Phámháistir Ghinearálta i leith gach Roinn atá i gceist lena chaitheamh in 2008. San Imleabhar Meastachán Athbhreithnithe 2008 léireoidh an t-aschur sealadach an caiteachas iarbhír.

8. An Comhardú Rialtais Ghinearálta (Tábla 1 (a))

Is slat tomhais é an Comhardú Rialtais Ghinearálta (CRG) ar fheidhmíocht fhioscach na hearnála Rialtais Ghinearálta go léir, ar a n-áirítear an Státchiste, an Ciste Árachais Shóisialaigh (CÁS), na comhlachtaí státurraithe neamhthráchtála, an Cúlchiste Náisiúnta Pinsean (CNP) agus Cistí Seach-Bhuiséadacha eile, na hÚdaráis Áitiúla, agus na Coistí Gairmoideachais (CGO). D'áirítí na Boird Sláinte freisin sular lánscoradh iad – is cuid den Státchiste an Fheidhmeannacht Seirbhíse Sláinte a cuireadh ina n-ionad.

Dá thoradh sin, ní áirítear idirbhearta laistigh d'earnáil an Rialtais Ghinearálta i dtaca leis an CRG; mar shampla, ní athraíonn íocaíocht ón Státchiste leis an gCúlchiste Náisiúnta Pinsean an Comhardú Rialtais Ghinearálta. Is ceisteanna iad le socrú ag Eurostat (Oifig Staidrimh an Aontais Eorpaigh) teorainn earnáil an Rialtais Ghinearálta a leagan síos, agus an chaoi a gcinntear an chóir cheart chuntasaíochta ESA95 le haghaidh idirbhearta Rialtais Ghinearálta.

I dTábla 1(a) ar lch. 5 tugtar an measúnú is déanaí ar CGR 2007, agus tá sé i gcomhréir le Comhardú Státchiste 2007 i dTábla 1. Tá an figiúr CRG do 2008 i gcomhréir leis an gComhardú Státchiste 2008 i dTábla 1, agus tá sé ar bhonn réamh-Bhuiséid.

9. Leagan Gaeilge

Foilsítear an doiciméad seo i nGaeilge agus i mBéarla. Tá an leagan Gaeilge le fáil ar shuíomh gréasáin na Roinn Airgeadais www.finance.gov.ie

TÁBLA 1

FÁLTAIS AGUS CAITEACHAS GO hIOMLÁN

	Reference	2007	2008
		€000	€000
Fáltais			
Reatha	*Table 2*	47,998,896	49,460,088
Caipitil	*Table 2*	1,407,482	1,456,258
Iomlán		49,406,378	50,916,346
Caiteachas			
Reatha	*Table 2*	40,938,157	43,612,462
Caipitil	*Table 2*	10,090,976	11,134,270
Iomlán		51,029,134	54,746,733
Comhardú Státchiste		**-1,622,756**	**-3,830,387**

TÁBLA 1(a)

COMHARDÚ RIALTAIS GHINEARÁLTA

	2007	2008
	€000	€000
Comhardú Rialtais Ghinearálta	**899,724**	**-436,017**
% de OTI	**0.5%**	**-0.2%**

TÁBLA 2

SONRAÍ NA bhFÁLTAS AGUS AN CHAITEACHAIS GO hIOMLÁN

Meastachán Fáltas agus Caiteachais - REATHA	***Tagairt***	**2007**	**2008**
		€000	€000
Fáltais			
Ioncam Cánach	Nóta 1, Lch. 6	47,325,000	48,776,000
Ioncam Neamhchánach	Nóta 2, Lch. 6	673,896	684,088
Iomlán		47,998,896	49,460,088
Caiteachas			
Glanmhéid Vótáilte (Caiteachas Ranna a Vótáiltear go bliantúil ag an Dáil an Lárchiste)	Nóta 3, Lch. 7	36,948,591	39,175,838
Ciste Fiachmhúchta) (1)	Nóta 4, Lch. 8	465,600	489,000
Caiteachas Reatha Neamhvótáilte Eile	Nóta 4, Lch. 8	3,523,966	3,947,624
Iomlán		40,938,157	43,612,462
Barrachas (Easnamh) ar Chuntas Reatha		**7,060,739**	**5,847,626**
Meastachán Fáltas agus Caiteachais - CAIPITEAL			
Fáltais			
Ciste Fiachmhúchta (1)		465,600	489,000
Fáltais chaipitil eile	Nóta 5, Lch. 8	941,882	967,258
Iomlán		1,407,482	1,456,258
Caiteachas			
Glanmhéid Vótáilte (Caiteachas Ranna a Vótáiltear go bliantúil ag an Dáil) (2	Nóta 6, Lch. 9	7,699,839	8,607,185
Neamhvótáilte (Caiteachas a chuirtear de mhuirear go díreach faoi reachtaíocht áirithe)	Nóta 7, Lch. 9	2,391,137	2,527,085
Iomlán		10,090,976	11,134,270
Barrachas (Easnamh) ar Chuntas Caipitil		**-8,683,494**	**-9,678,012**
Comhardú Státchiste		**-1,622,756**	**-3,830,387**

(1) An soláthar le haghaidh an Chiste Fiachmhúchta, is aistriú é ón gcuntas reatha go dtí an cuntas caipitil.

(2) San fhigiúr 2008 tá méid de €1,039m a comhaontaíodh faoin PFN ach nár leithdháileadh fós ar Ranna agus Gníomhaireachtaí. Tá an soláthar neamh-leithdháilte seo i gcomhréir leis an gceann i dTábla 6 de Chuid 1 den Dealramh Réamh-Bhuiséid.

NÓTA 1.

Ioncam Cánach

	2007	2008
	€000	€000
Custaim	285,000	300,000
Mál	5,814,000	5,885,000
Cáin ar Ghnóthachain Chaipitil	3,145,000	3,180,000
Cáin ar Fháltais Chaipitil	383,000	400,000
Dleachtanna Stampála	3,195,000	2,950,000
Cáin Ioncaim	13,605,000	14,170,000
Cáin Chorparáide	6,350,000	6,665,000
Cáin Bhreisluacha	14,545,000	15,225,000
Tobhaigh	3,000	1,000
Iomlán	**47,325,000**	**48,776,000**

NÓTA 2.

Ioncam Neamh-Chánach

	2007	2008
	€000	€000
An Banc Ceannais - Barrachas Ioncaim	180,000	150,000
Airgead Poiblí Fabhraithe as Monaí a Eisiúint	45,000	30,000
Barrachas an Chrannchuir Náisiúnta	215,000	225,000
Díbhinní	86,227	132,450
Ús ar Iasachtaí		
Ciste na nIasachtaí Áitiúla	6,083	4,840
Iasachtaí Eile	4,773	7,100
Fáltais Eile		
Táillí Chlárlann na Talún	81,990	85,093
Fíneálacha agus Pionóis	30,844	31,055
Fáltais an Choimisiúin um Rialáil Cumarsáide	13,400	11,000
Dleachtanna ó Marathon Petroleum	7,500	6,000
Eile	3,079	1,550
Iomlán	**673,896**	**684,088**

NOTA 3.

Glan-Chaiteachas Reatha Vótáilte

Vóta Uimh	**Seirbhís**	**2007** €000	**2008** €000
1	Teaghlachas an Uachtaráin	3,469	3,547
2	Roinn an Taoisigh	42,173	42,348
3	Oifig an Ard-Aighne	16,013	19,183
4	Príomh-Oifig Staidrimh	50,645	46,989
5	Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	7,107	9,623
6	Oifig an Aire Airgeadais	85,296	85,435
7	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	247,793	265,159
8	Oifig na gCoimisinéirí Achomhairc	651	673
9	Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	394,200	415,097
10	Oifig na nOibreacha Poiblí	261,034	265,974
11	Saotharlann Stáit	9,449	10,111
12	Rúnseirbhís	805	823
13	Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit	48,863	37,867
14	Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí	34,626	42,867
15	Oifig Luachála	10,977	10,923
16	An tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí	13,243	13,928
17	Oifig an Choimisiúin um Cheapacháin Seirbhíse Poiblí	1,059	1,041
18	Oifig an Ombudsman	6,934	8,297
19	Dlí agus Ceart, Comhionannas agus Athchóiriú Dlí	435,737	449,551
20	Garda Síochána	1,391,342	1,473,735
21	Príosúin	351,010	342,432
22	Seirbhís Chúirteanna	63,566	68,532
23	An tÚdarás Clárúcháin Maoine	38,994	40,885
24	Tabhartais agus Tiomnachtaí Carthanacha	405	481
25	Comhshaol, Oidhreacht agus Rialtas Áitiúil	874,521	859,224
26	Oideachas agus Eolaíocht	7,683,032	8,163,466
27	Gnóthaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta	336,724	347,968
28	Gnóthaí Eachtracha	196,336	195,455
29	Comhar Idirnáisiúnta	727,454	728,880
30	Cumarsáid, Muir agus Acmhainní Nádúrtha	121,987	160,658
31	Talmhaíocht agus Bia	865,373	1,039,280
32	Iompar	510,899	541,327
33	Gailearai Náisiúnta	8,745	10,360
34	Fiontair, Trádáil agus Fostaíocht	903,225	972,363
35	Ealaíon, Spórt agus Turasóireacht	397,470	401,357
36	Cosaint	767,130	792,966
37	Pinsin Airm	181,878	184,596
38	Gnóthaí Sóisialacha agus Teaghlaigh	8,204,232	8,657,092
39	Sláinte agus Leanaí	394,822	449,655
40	Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	10,935,459	11,490,860
41	Oifig an Aire Leanaí	474,848	524,830
	Fo-iomlán – Caiteachas Reatha Vótáilte (1)	*37,099,526*	*39,175,838*
	Lúide Iarmhéideanna Roinne (2)	150,935	
	Íocaíochtaí an Státchiste go hIomlán le haghaidh Glan-Chaiteachais Vótáilte	**36,948,591**	**39,175,838**

(1) Léiríonn figiúirí 2007 an t-aschur tuartha is déanaí faoi mar a chuir Ranna iad in iúl. Tá figiúirí 2008 i gcomhréir le Tábla 2A de Chuid II den Dealramh Réamh-Bhuiséid. Féach nóta mínithe 3 ar lch.3.

(2) Is ionann na hiarmhéideanna Roinne agus na méideanna a eisíodh as Cuntas Státchiste an Lárchiste le haghaidh caiteachais Roinne in aon bhliain amháin agus atá gan caitheamh ag deireadh bliana go dtugtar iad ar aghaidh lena n-úsáid sa bhliain dár gcionn. Ní bhíonn aon éifeacht acu ar chaiteachas Roinne atá faoi réir an leithdháilte sna Meastacháin le haghaidh Seirbhísí Poiblí.

NÓTA 4.

Caiteachas Reatha Neamh-Vótáilte

	2007	2008
	€000	€000
Fónamh don Fhiachas Náisiúnta		
Ús	1,635,400	1,939,000
Ciste Fiachmhúchta	465,600	489,000
Costais Bhainistíochta Fiachais	59,000	62,000
Fo-iomlán	2,160,000	2,490,000
Caiteachas Reatha Neamh-Vótáilte Eile		
Ranníocaíocht le Buiséad an AE	1,580,000	1,700,000
Íocaíochtaí le Marathon Petroleum Ireland Ltd. faoin Acht Airgeadais, 1992	16,100	4,100
Costais Toghcháin	17,500	7,000
Tuarastail agus pinsin don bhreithiúntacht agus do shealbhóirí Oifige Bunreachtúla agus Pinsin agus liúntais do bhaill nó d'iarbhaill áirithe an Oireachtais	46,863	51,206
Íocaíochtaí le Páirtithe Polaitiúla faoi na hAchtanna Toghcháin	5,400	5,550
Síntiús leis an Eagraíocht Forbartha Idirnáisiúnta	28,433	24,233
An tAcht Seirbhísí Poist agus Teileachumarsáide (Leasú) 1983	14,700	6,000
Coimisiún Oireachtais	113,600	136,200
Ciste Forbartha na hÁise	5,775	5,775
Ilghnéitheach	1,195	6,560
Fo-iomlán	1,829,566	1,946,624
Iomlán	**3,989,566**	**4,436,624**

NÓTA 5.

Fáltais Chaipitil Eile

	2007	2008
	€000	€000
Fáltais ón AE		
An Ciste Comhtháthaithe	0	51,520
Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa	105,000	50,000
Líonraí Tras-Eorpacha agus fáltais eile on AE	2,836	12,536
Aisíoc Iasachtaí		
Blianacht faoi Achtanna Ciste na nIasachtaí Áitiúla, 1935 go 1987	15,312	8,848
Iasachtaí Eile a Aisíocadh:	400	400
Fáltais Chaipitil Eile		
Díol Maoin Stáit	25,000	70,000
CETRT	730,146	760,000
GFT, FÁS agus Fiontraíocht Éireann	8,868	44
Ceadúnais Teileafónaíochta So-ghluaiste	52,000	10,100
Aistriú ón Vóta Cómhshaoil maidir le Ciste Carbóin		3,700
Ilghnéitheach	2,320	110
Iomlán	**941,882**	**967,258**

NÓTA 6.

Glan-Chaiteachas Caipitil Vótáilte (1)

Vóta Uimh	Seirbhís	2007 €000	2008 €000
6	Oifig an Aire Airgeadais	6,076	6,565
9	Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	11,398	10,575
10	Oifig na nOibreacha Poiblí	339,642	356,500
19	Dlí agus Ceart, Comhionannas agus Athchóiriú Dlí	7,601	27,436
20	Garda Síochána	46,000	48,465
21	Príosúin	23,379	36,035
22	Seirbhís Chúirteanna	36,000	39,000
23	An tÚdarás Clárúcháin Maoine	3,200	5,000
25	Comhshaol, Oidhreacht agus Rialtas Áitiúil	1,984,305	1,976,881
26	Oideachas agus Eolaíocht	802,600	714,400
27	Gnóthaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta	129,155	132,000
28	Gnóthaí Eachtracha	14,855	18,927
29	Comhoibriú Idirnáisiúnta	890	970
30	Cumarsáid, Muir agus Acmhainní Nádúrtha	109,801	179,823
31	Talmhaíocht agus Bia	299,220	320,498
32	Iompar	2,432,670	2,274,390
33	Gailearaí Náisiúnta	3,000	3,000
34	Fiontair, Trádáil agus Fostaíocht	470,033	454,884
35	Ealaíona, Spórt agus Turasóireacht	251,805	253,320
36	Cosaint	30,000	30,000
38	Gnóthaí Sóisialacha agus Teaghlaigh	14,863	15,470
39	Sláinte agus Leanaí	36,450	41,450
40	Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	538,950	545,950
41	Oifig an Aire Leanaí	107,946	76,646
	Fo-iomlán – Caiteachas Caipitil Vótáilte (2)	7,699,839	7,568,185
	Soláthar Caipitil Neamh-leithdháilte faoin bPlean Forbartha Náisiúnta (3)	0	1,039,000
	Caiteachas Caipitil Vótáilte go hIomlán	**7,699,839**	**8,607,185**

(1) Faoi réir Mhír 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir le Ranna agus le hOifigí caipiteal neamhchaite go dtí oiread agus 10% dá leithdháiltí caipitil vótáilte a thabhairt ar aghaidh go dtí an bhliain dár gcionn. In aschur tuartha 2007 tá soláthar faoin áis seo. Saineofar méid an tsoláthair seo – de réir Vóta – Lá an Bhuiséid, agus áireofar é go deifnídeach san Acht Leithreasaithe. Eiseofar na cistí seo ón Státchiste, agus cuirfear iad do shochar i gcuntas an Phámháistir Ghinearálta do gach Roinn atá i gceist lena gcaitheamh in 2008. Tugadh €159m de chaipiteal ar aghaidh ó 2006 go dtí 2007; ní áirítear an méid seo san aschur tuartha thuas.

(2) Léiríonn figiúirí 2007 an t-aschur tuartha is déanaí faoi mar a cuireadh é in iúl ag Ranna. Tá figiúirí 2008 i gcomhréir le Tábla 3A de Chuid II den Dealramh Réamh-Bhuiséid. Féach nóta mínithe 3 ar lch. 3.

(3) Is ionann an méid seo, i gcomhréir le Tábla 6 de Chuid I den Dealramh Réamh-Bhuiséid, agus an caitheamh caipitil comhaontaithe faoin bPlean Forbartha Náisiúnta. Leithdháilfear an t-airgead atá i gceist ar Ranna agus Gníomhaireachtaí i mBuiséad 2008.

NÓTA 7.

Caiteachas Caipitil Neamh-Vótáilte

	2007 €000	2008 €000
Infheistíochtaí i gComhlachtaí Idirnáisiúnta		
An tAcht um an mBanc Eorpach Atógála agus Forbartha, 1991	304	203
Banc Infheistíochta Chomhairle na hEorpa	3,293	0
Ciste Forbartha na hÁise	1,850	2,012
Íocaíochtaí faoi Achtanna na gComhphobal Eorpach, 1972 go 1986		
Aisíocaíochtaí CFRE agus an Chiste Chomhtháthaithe	2,010	20,000
CETRT	760,000	760,000
Íocaíochtaí Caipitil Eile		
An tAcht um an Chúlchiste Náisiúnta Pinsean, 2000	1,615,580	1,689,970
An tAcht Cuanta, 1996	4,000	3,000
An tAcht Graí Náisiúnta (Leasú), 2000	0	1,500
Méideanna aistrithe go dtí an Ciste Carbóin	3,700	50,000
Íocaíochtaí Ilghnéitheacha/Eile faoi Reacht	400	400
Iomlán	**2,391,137**	**2,527,085**